

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 19.5.2006
KOM(2006) 215 galutinis

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI, EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

i2010 – pirmoji metinė ataskaita apie Europos informacinę visuomenę

{SEC(2006) 604}

TURINYS

1.	Įvadas	3
2.	i2010 įgyvendinimas žvelgiant iš atnaujintos Lisabonos strategijos perspektyvos	3
2.1.	Naujausios tendencijos	3
2.2.	i2010 yra Lisabonos darbotvarkės ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui pagrindas	4
3.	Ateities politikos prioritetai	5
3.1.	Bendra Europos informacinė erdvė	5
3.2.	Inovacijos ir investicijos į mokslinius tyrimus	7
3.3.	Įtrauktis ir viešųjų paslaugų bei gyvenimo kokybės gerinimas	9
4.	Išvada	11

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI, EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI

i2010 – pirmoji metinė ataskaita apie Europos informacinę visuomenę

1. ĮVADAS

Europos Komisijos i2010 iniciatyva¹ yra atnaujintos Lisabonos strategijos ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui pagrindas. i2010 iniciatyvoje sprendžiami pagrindiniai šiuolaikinei informacinei visuomenei išskylantys uždaviniai ir skatinama Komisijos, valstybių narių ir visų susijusių suinteresuotųjų šalių partnerystė skaitmeninei ekonomikai panaudoti Europos labui. i2010 išskiriama keletas pagrindinių veiksmų, kurie turi būti įgyvendinti 2005–2010 m. Šiame komunikate atnaujinami informacinės visuomenės ir skaitmeninės terpės politikos veiksmai 2006–2007 m. Jis pagrįstas susijusiu Komisijos tarnybų darbo dokumentu, kuriame apžvelgiami pagrindiniai i2010 iniciatyvos veiksmai informacijos ir ryšių technologijų pokyčių ES kontekste.

i2010 iniciatyvą patvirtino ES. Valstybės narės įsipareigojo įgyvendinti i2010 iniciatyvą ir dalyvauti persvarstant politikos strategijas i2010 aukšto rango atstovų grupėje². Europos Parlamentas tvirtai remia informacinę visuomenę, kurios pagrindas – piliečių ir visuomenės interesai. 2006 m. pavasario Europos Vadovų Taryba paprašė valstybių narių ir Komisijos energingai įgyvendinti i2010 strategiją. Šis komunikatas yra pirmoji priemonė po pavasario Vadovų Tarybos, patvirtinanti esminį i2010 iniciatyvos vaidmenį siekiant Lisabonos tikslų.

2. i2010 ĮGYVENDINIMAS ŽVELGIANT IŠ ATNAUJINTOS LISABONOS STRATEGIJOS PERSPEKTYVOS

2.1. Naujausios tendencijos

2005 m. ES ekonomikos augimas pagerėjo, ir prognozėse numatoma, kad 2006 m. ji augs apytikriai 2 %³. Tačiau tai gerokai mažiau nei metinis 2,7 % BVP augimas JAV 2000–2005 m. Našumas Europoje tebėra vidutiniškas, o investicijos į mokslinius tyrimus ir technologijų plėtrą nedidelės – 2004 m. tik 1,9 % BVP⁴. Nustatyta, kad informacijos ir ryšių technologijos (IRT) yra pagrindinis našumo augimo variklis ir kad jų naudojimas prisideda prie šiuolaikinės ekonomikos klestėjimo. Tačiau ši išvada nebuvo paversta tinkamais veiksmais.

IRT yra augimo ir konkurencingumo šaltinis kovojant su ES konkurencinės padėties pasaulyje pablogėjimu. IRT sektoriaus augimo tempas ir toliau buvo didesnis nei vidutinis, numatyta, kad 2005 m. pajamos padidėjo 3,6 %⁵. Tai novatoriškiausias ir aktyviai moksline

¹ COM(2005) 229.

² Sprendimas 2006/215/EB.

³ COM(2006) 30.

⁴ COM(2006) 30.

⁵ Jei nenurodyta kitaip, šaltinius rasite pridėtame Tarnybų darbo dokumente.

veikla užsiimantis sektorius ES, kuriam 2000–2003 m. teko 25 % visų mokslinių tyrimų pastangų ir 5,6 % BVP. 2000–2004 m. IRT taip pat padidino ES našumą mažiausiai 45 %.

Bet IRT indėlio nepakanka sustiprinti ES pozicijas pasaulyje. Naujausi duomenys rodo, kad ES investicijomis į IRT mokslinius tyrimus vis dar atsilieka nuo konkurentų. Nuo 2000 m. JAV nuolat investavo į IRT beveik dvigubai daugiau nei ES. Kinija tapo didžiausia IRT prekių eksportuotoja, 2003 m. aplenkdamą Japoniją ir ES, o 2004 m. – JAV⁶. ES įmonės ir toliau vangiai įsisavina IRT. Galiausiai IRT indėlis į našumą pastebimai sumažėjo, palyginti su antrąja dešimtojo dešimtmečio puse, ir vis dar sudaro apytikriai pusę atitinkamo JAV indėlio. **Apskritai joks rodiklis nerodo tendencijos pokyčio arba IRT plėtros pagreitėjimo, kurie nukreiptų ES tvariu augimo ir konkurencingumo keliu.**

Tačiau yra tam tikrų teigiamų tendencijų. Skaitmeninė konvergencija pagaliau tampa realybe. 2004 ir 2005 m. ir vėl imta investuoti į tinklus, o plačiajuosčio ryšio naudotojų skaičius 2005 m. išaugo 60 %. Telekomunikacijų ir kabelinio ryšio operatoriai teikia konvergencines paslaugas, pavyzdžiui, „trigubo pasiūlymo“ paslaugas (*angl.* – Triple Play)⁷ arba interneto televiziją. Tačiau pajamos iš šių paslaugų nekompensuoja pajamų iš balso ryšio praradimo, ir apskritai pajamų iš elektroninių ryšių augimas lėtėja. Norint, kad Europos elektroninių ryšių sektorius ir toliau pirmautų, reikia spartesnės konvergencijos.

ES reikia didesnės spartos, jei nenorime, kad perėjimas prie žinių ekonomikos sulėtėtų.

2.2. i2010 yra Lisabonos darbotvarkės ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui pagrindas

i2010 iniciatyva yra atnaujintos Lisabonos strategijos dalis. Naujasis partnerystė pagrįstas atnaujintos Lisabonos darbotvarkės požiūris buvo išbandytas ir įrodyta, kad jis yra veiksmingas: ES lygmeniu Bendrijos Lisabonos programoje buvo pasiekta didelė pažanga, o nacionaliniu lygmeniu 2005 m. spalio mėn. valstybės narės pristatė nacionalines reformų programas artimiausiems trejiems metams.

Visos valstybės narės kaip pagrindinį prioritetą nurodė mokslinių tyrimų ir inovacijų politiką ir savo nacionalinėse reformų programose remiasi IRT⁸; pagrindiniai aspektai yra e. Vyriausybė, plačiajuostis ryšys ir skaitmeninis raštingumas. Pusė valstybių narių taip pat mini IRT įsisavinimą įmonėse ir namų ūkiuose, elektroninių ryšių reguliavimo sistemos įgyvendinimą ir tinklo saugumą. Apskritai nacionalinėse reformų programose IRT klausimai išskiriami kaip uždaviniai ir todėl palaikomas platesnis IRT įsisavinimas, nors į pasiūlytas priemones neįtraukta daugiau į ateitį orientuotų elementų, tokių kaip skaitmeninė konvergencija arba IRT moksliniai tyrimai ir inovacijos. Daugelyje nacionalinių reformų programų daromos nuorodos į ES i2010 programą, taigi pripažįstami bendri tikslai.

Komisijos 2006 m. sausio mėn. išleistoje Ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo metinėje pažangos ataskaitoje išskiriami keturi prioritetiniai veiksmai, kurių turi imtis valstybės narės ir Komisija: i) daugiau investicijų į žinias ir inovacijas; ii) išlaisvinti įmonių, ypač MVĮ, potencialą; iii) globalizacija, senėjimas ir atsakomieji veiksmai; ir iv) siekti veiksmingos ir

⁶ OECD *Information Technology Outlook 2006*, turi pasirodyti.

⁷ Balso ryšio, duomenų perdavimo ir vaizdo paslaugos, kurias teikia vienas operatorius (paslaugos teikėjas).

⁸ Remiantis, pavyzdžiui, integruota gairė Nr. 9: „palengvinti IRT sklaidą ir veiksmingą naudojimą ir sukurti visa apimančią informacinę visuomenę“.

integruotos ES energetikos politikos⁹. IRT yra svarbios visiems šiems prioritetams, o i2010 iniciatyva juos gali suderinti savo trimis ramsčiais: bendra informacinė erdvė, inovacijos ir investicijos į mokslinius tyrimus, įtrauktis. Aho ataskaitoje¹⁰ pateikiami keli pasiūlymai, kurie yra svarbūs mokslinių tyrimų ir inovacijų IRT sektoriuje atžvilgiu: Europa privalo remti universalios sklaidos technologijas (*angl.* – pervasive technologies) ir skatinti novatoriškų ir kūrybiškų rinkų plėtrą. Aho ataskaitoje kaip tokių rinkų pavyzdžiai pateikiami, be kita ko, e. sveikata ir skaitmeninis turinys. Reikia institucijų, valstybių narių ir pramonės mokslinių tyrimų partnerystės, ir šiuo atžvilgiu pagrindinį vaidmenį vaidina Europos technologijų platformos. Galiausiai derinant reguliavimo aplinką, kuo geriau pasinaudojant standartinėmis sąlygomis, naudojantis viešaisiais pirkimais kaip stimulu novatoriškų prekių paklausai ir inovacijų kultūrai skatinti, turėtų būti sukurta novatoriškų produktų ir paslaugų rinka. Kai kurie iš šių pasiūlymų buvo įtraukti į Komisijos metinės pažangos ataskaitos pirmąjį prioritetinį veiksmą.

Kalbant apie antrąjį ir trečiąjį prioritetinius veiksmus – „išlaisvinti verslo potencialą“ ir „globalizacija, senėjimas ir atsakomieji veiksmai“ – svarbios valstybių narių priemonės įgyvendinant e. Vyriausybę. Valstybės narės pripažįsta, kad e. Vyriausybė gali padėti pagerinti reguliavimą ir supaprastinti procedūras bei patenkinti didesnę socialinių ir sveikatos paslaugų paklausą, su kuria neišvengiamai susidurs senėjanti Europos visuomenė. Tačiau tik kelios valstybės narės aiškiai susieja savo IRT prioritetus ir bendruosius Lisabonos tikslus.

3. ATEITIES POLITIKOS PRIORITETAİ

3.1. Bendra Europos informacinė erdvė

i2010 iniciatyvoje skaitmeninė konvergencija išskiriama kaip pagrindinis pokyčių stimulus, joje siekiama užtikrinti, kad ES visiškai pasinaudos vienos bendros rinkos stiprinimo galimybėmis ir perspektyvomis. i2010 iniciatyvoje išskiriami keturi konvergencijos uždaviniai: greitis, gausis ir įvairus daugiakalbis turinys, sąveika ir saugumas. Joje siekiama nuoseklios informacinės visuomenės ir žiniasklaidos paslaugų sistemos siekiant skatinti investicijas ir konkurenciją, kartu išsaugant visuomenės interesus atitinkančius tikslus ir užtikrinant vartotojų interesų apsaugą.

2005 m. Komisija pradėjo **elektroninių ryšių reguliavimo sistemos peržiūrą**, kad užtikrintų konkurencingą aplinką, kuri būtų naudingesnė vartotojams ir skatintų investicijas ir inovacijas. Ši peržiūra bus baigta 2006 m. Ją atlikdama Komisija peržiūrės Rekomendaciją dėl atitinkamų rinkų. Ji taip pat rengia reglamentą, skirtą sumažinti tarptautinio tarptinklinio ryšio mobiliuosiuose tinkluose dideles išlaidas ir sustiprinti vieną bendrą rinką.

Komisija taip pat pateiks pasiūlymus dėl spektro valdymo reformos, kad palengvintų prieigą prie radijo dažnių. Nuoseklus požiūris Europos lygmeniu turės tiesioginį poveikį Europos ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui, pavyzdžiui, dėl dažnio diapazono atlaisvinimo baigiant analoginės televizijos transliacijas. Kartu tai galėtų skatinti bevielį plačiajuostį ryšį ir naujų paslaugų kūrimą visos Europos mastu. Komisija taip pat įvertins mobiliosios televizijos standartizacijos ir sąveikos raidą.

⁹ COM(2006) 30.

¹⁰ Ataskaita „Novatoriškos Europos kūrimas“, kurią parengė Esko Aho vadovaujama Nepriklausoma mokslinių tyrimų ir technologijų plėtos bei inovacijų ekspertų grupė, paskirta po 2006 m. sausio mėn. vykusio Hampton Court aukščiausiojo lygio susitikimo.

2005 m. Komisija priėmė pasiūlymą dėl **Televizijos be sienų direktyvos atnaujinimo**, siekdama visoms su televizija susijusias paslaugas teikiančioms bendrovėms sukurti vienodas sąlygas nepriklausomai nuo šioms paslaugoms teikti naudojamos technologijos. Šis pasiūlymas dabar bus pateiktas bendro sprendimo procedūrai Tarybai ir Europos Parlamentui.

Atsirandant naujiems įrengimams, tinklams ir paslaugoms, **ES turės vis dažniau spręsti naujus uždavinius**, pavyzdžiui, skaitmeninėmis autoriaus teisėmis apsaugotos medžiagos teikimą Europos lygmeniu, skaitmeninių nuosavybės teisių valdymo sprendimų įgyvendinimą, poreikį atnaujinti vartotojų ir duomenų apsaugos taisykles arba kovą su neteisėtu turinio platinimu internete. Rekomendacija dėl autorių teisių internetu teikiamų muzikos paslaugų srityje administravimo visoje ES¹¹ yra pirmas žingsnis, rodantis Komisijos įsipareigojimą kurti bendrą informacinę erdvę palaipsniui šalinant kliūtis visoje Europoje teikiamoms paslaugoms, kurios pagrįstos autorių teisėmis interneto aplinkoje.

Europos piliečiai ir vartotojai gali gauti įvairios naudos iš konvergencijos – nuo paprastesnės galimybės gauti įvairesnę informaciją iki didesnių pajėgumų kurti ir skleisti savo turinį. 2006 m. šie klausimai bus sprendžiami Komunikate dėl interneto turinio, pagrįstame 2005 m. pradėta Komisijos iniciatyva dėl filmų internete. Tačiau daugelis žmonių, nerimaudami dėl saugumo ir privatumo, vis dar nenori naudotis informacinės visuomenės ir žiniasklaidos paslaugomis. Komunikatas dėl nepageidaujamo el. pašto ir kompiuteriams kenkiančių programų, Komunikatas dėl kibernetinių nusikaltimų ir naujų nusikalstamos veiklos formų internete bei nauja saugumo strategija padės reaguoti į saugumo klausimus plačiu mastu.

2006–2007 m. Komisija:

- pateiks e. ryšių reguliavimo sistemos peržiūros pasiūlymus, įskaitant pasiūlymą peržiūrėti Rekomendaciją dėl atitinkamų rinkų ir Reglamentą dėl tarptautinio tarptinklinio ryšio;
- skatins veiksmingą spektro valdymą;
- įvertins mobiliosios televizijos paslaugų standartizacijos ir sąveikos raidą;
- iniciatyvą dėl filmų internete ims taikyti ir interneto turiniui ir pateiks pasiūlymus komunikate iki 2006 m. pabaigos;
- spręs pasitikėjimo, privatumo ir saugumo klausimus būsimame Komunikate dėl ES saugumo strategijos (2006 m. pradžioje) ir Komunikatuose dėl kibernetinių nusikaltimų bei nepageidaujamo el. pašto ir kompiuteriams kenkiančių programų;
- peržiūrės vartotojų apsaugos reguliavimo sistemą, atsižvelgdama į naujus technikos pokyčius;
- vykdys konvergencijos poveikio politikai analizę bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis iš 2010 aukšto rango atstovų grupėje.

¹¹ Rekomendacija 2005/737/EB.

3.2. Inovacijos ir investicijos į mokslinius tyrimus

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

2006 m. Lisabonos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo metinėje pažangos ataskaitoje aiškiai nurodoma, kad **ES greičiausiai nepasieks 3 % BVP išlaidų moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai tikslo**. Nepaisant to, moksliniai tyrimai tebėlieka pagrindiniu finansinės perspektyvos prioritetu, ir Komisijos 7-ojoje mokslinių tyrimų pagrindų programoje (7PP), skirtoje moksliniams tyrimams ir plėtrai, pasiūlytus IRT mokslinių tyrimų prioritetus plačiai parėmė Taryba ir Parlamentas. Lisabonos metinėje pažangos ataskaitoje buvo pateikti konkretūs pasiūlymai padidinti investicijas į žinias ir inovacijas, ypač atsižvelgiant į Aho ataskaitą. Metinėje pažangos ataskaitoje nurodoma, pavyzdžiui, kad viešieji pirkimai yra sritis, kurioje esama didelių inovacijų galimybių.

2005 m. Komisija įgyvendino kelis veiksmus IRT srityje Aho pasiūlymų kryptimi:

- buvo sustiprinta mokslinių tyrimų veiklos partnerystė įsteigiant devynias su IRT susijusias Europos technologijų platformas, iš kurių dvi¹² dirba su Komisija ir valstybėmis narėmis kurdamos bendras technologijų iniciatyvas¹³. Buvo žengti pirmieji žingsniai siekiant glaudesnio Komisijos ir valstybių narių mokslinių tyrimų ir technologijų plėtos programų koordinavimo.
- Komisija surengė konsultacijas dėl su IRT susijusių inovacijų sistemų ir jų sąsajos su moksliniais tyrimais sustiprinimo būdų. Viena aptarta sritis buvo standartizacija: 2006 m. IRT standartizacijos darbo programoje IRT taip pat pripažįstamos kaip svarbi sritis Europos standartizacijos veiksmų plane, kuriame 2006 ir 2007 m. bus peržiūrėta standartizacijos politika. Valstybės narės pradėjo diskusiją dėl inovacijų viešųjų pirkimų etape prieš komercinimą ES lygmeniu, skirtą skatinti IRT mokslinius tyrimus ir inovacijas. Kai kurie iš šių klausimų gali būti nagrinėjami būsimame komunikate dėl IRT mokslinių tyrimų ir inovacijų.
- Komisija pradėjo iniciatyvas (INNOVA ir PRO-INNO), skirtas pagerinti inovacijų politiką ir įgyvendinimą tokiose srityse kaip standartai, viešieji pirkimai, galimybė gauti finansavimą, grupių sudarymas, technologijų perdavimas, intelektinės nuosavybės teisės (INT) ir inovacijų valdymas.

Be to, Komisija priėmė Konkurencingumo ir inovacijų programą. Į ją įtraukta IRT politikos rėmimo programa, skirta IRT įsisavinimui, o tai tiesiogiai susiję su i2010 iniciatyvos prioritetais. Kaip buvo planuota 2005 m. spalio mėn. Komisijos komunikate dėl pramonės politikos¹⁴, Komisija taip pat įsteigė iš įvairių sričių suinteresuotųjų šalių sudarytą IRT darbo grupę IRT sektoriaus konkurencingumui peržiūrėti.

¹² Nanoelektronikos ir įterptųjų sistemų.

¹³ Bendros technologijų iniciatyvos yra 7PP numatyta nauja valstybinio ir privačiojo sektorių partnerystės rūšis. Jos bus įsteigtos įgyvendinti tam tikrų technologijų platformų apibrėžtoms strateginėms mokslinių tyrimų darbotvarkėms, kurių mastas yra tiek aprėpiantis, kad joms reikia sutelkti dideles valstybinio ir privačiojo sektoriaus investicijas ir mokslinių tyrimų išteklius.

¹⁴ COM(2005) 474.

- priims 7PP darbo programą;
- pasiūlys dvi bendras technologijų iniciatyvas (nanoelektronikos ir įterptųjų sistemų);
- paskelbs komunikatą dėl IRT mokslinių tyrimų ir inovacijų;
- analizuos galimą Viešųjų pirkimų direktyvų taikymą viešiesiems pirkimams etape prieš komercinimą ir viešiesiems inovacijų pirkimams, kad skatintų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros įsisavinimą;
- peržiūrės IRT standartizaciją;
- priims IRT politikos rėmimo programos darbo programą;
- IRT darbo grupėje ir po to i2010 aukšto rango atstovų grupėje peržiūrės sektoriaus konkurencingumą.

IRT įsisavinimas

Europa į IRT investavo mažiau ir vėliau nei JAV. JAV taip pat veiksmingiau naudoja IRT ir greičiau pasinaudos investicijų į IRT privalumais. Plėtojant e. verslą būtų galima pasinaudoti svarbiais programinės įrangos pramonėje vykstančiais pokyčiais, kur pereinama nuo produktų pardavimo prie užsakomųjų paslaugų teikimo. Tai skatina reikšmingus pasaulio ekonomikos novatoriškų ir konkurencingų rinkos segmentų pokyčius ir prisidėjo atgaivinant IT rinkas, kurios 2005 m. ES išaugo 4,1 %, o pasaulyje – 4,8 %¹⁵.

Nauja programinės įrangos ir paslaugų architektūra leidžia ne tik integruoti verslo procesus bendrovėse, bet ir kurti bendrovių tinklus, o tai sukuria naują bendradarbiavimo aplinką. Technologijų, pagrindžiančių šiuos pasiekimus, pagrindas yra integruotos išteklių infrastruktūros technologijos¹⁶ ir į paslaugas orientuota architektūra, t. y. sritys, kurių moksliniuose tyrimuose Europa pirmauja. IRT gali turėti trukdantį poveikį bendrovėms ir rinkoms, kaip atsitiko gamybos arba mažmeninės prekybos sektoriuose dėl radijo dažnių nustatymo (RDN) įrangos sklaidos. Komisija konsultuojasi tokiais klausimais kaip standartizacija, sąveika, spektro poreikiai ir privatumo bei duomenų apsaugos problemos RDN atžvilgiu, ir pateiks politikos pasiūlymus 2006 m.

Ši raida padidins veiksmingumą, jei įmonės susies investicijas į IRT su verslo procesų pertvarkymu. Šiuo atžvilgiu svarbus ribojantis veiksnys tebėra įgūdžiai ir kompetencija; tai nagrinėja Europos e. įgūdžių forumas. eBSN (Europos e. verslo rėmimo tinklu MVĮ) siekiama pagerinti esamų Europos e. verslo politikos iniciatyvų sinergiją ir per IRT skatinti MVĮ konkurencingumą. Metinėje pažangos ataskaitoje kaip antras prioritetas veiksmas siekiant didesnio ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo ES nurodoma „išlaisvinti įmonių, ypač MVĮ, verslo potencialą“. Savo ruožtu i2010 iniciatyvoje nagrinėjamas poreikis pašalinti

¹⁵ EITO 2006.

¹⁶ Integruota išteklių infrastruktūra (angl. – Grid) teikia didžiulius skaičiavimo ir žinių pajėgumus pagal pareikalavimą, naudojantis daugelio atskirų į tinklą (paprastai internetą) sujungtų kompiuterių išteklius.

technologines, organizacines ir teises kliūtis įmonėms įsisavinti IRT. 2006 m. prioritetas bus naujų tendencijų nustatymas ir analizė bei politikos priemonių įvertinimo poreikis. Dirbant šiose srityse galima remtis tokiomis iniciatyvomis kaip integruotos išteklių infrastruktūros technologijos, sąveika arba skaitmeninės ekosistemos bei geresnis mokslinių tyrimų rezultatų integravimas į verslo procesus.

2006–2007 m. Komisija:

- baigs viešas diskusijas dėl RDN ir 2006 m. pabaigoje paskelbs komunikatą;
- peržiūrės e. verslo politiką ir tendencijas (2006 m.) ir nustatys būtinas politikos priemones (2007 m.).

3.3. Įtrauktis ir viešųjų paslaugų bei gyvenimo kokybės gerinimas

Įtrauktis

Trečiasis i2010 iniciatyvos ramstis sujungia įvairias e. įtraukties politikos kryptis į nuoseklią ir koordinuojamą sistemą, tuo remiant tvarų augimą ir Europos socialinį modelį. i2010 iniciatyvoje apibrėžta e. įtraukties politikos taikymo sritis apima senėjimą, prieinamumą, skaitmeninę atskirtį, e. Vyriausybę, skaitmeninį raštingumą ir kultūrą. Nors geografinę atskirtį, prieinamumą ir skaitmeninį raštingumą apima nusistovėjusi ES politika, kurioje stiprus informacinės visuomenės aspektas, būsima e. įtraukties iniciatyva bus platesnė. 2005 m. ir 2006 m. pradžioje komunikatais „Plačiąjuosčio ryšio atotrūkio mažinimas“¹⁷ ir dėl „e. prieinamumo“¹⁸ buvo padaryta didelė pažanga. 2006 m. Rygoje rengiama ministrų konferencija dėl e. įtraukties bus atskaitos taškas 2008 m. Europos iniciatyvai dėl e. įtraukties.

2006–2007 m. Komisija:

- toliau įgyvendins Komunikato dėl e. prieinamumo įsipareigojimus;
- remis su plačiąjuosčiu ryšiu susijusios geriausios praktikos mainams skirtos informacinės platformos sukūrimą ir surengs plačiąjuosčiam ryšiui skirtą didelę konferenciją kaimo bendruomenėms;
- su valstybėmis narėmis parengs Rygos konferencijos dėl e. įtraukties Ministrų deklaraciją;
- toliau skatins skaitmeninį raštingumą tokiais veiksmais: e. mokymosi konferencija, Komunikatu dėl IRT švietime ir mokymesi mokymuisi visą gyvenimą ir inovacijoms paremti.

Viešųjų paslaugų gerinimas

Atnaujintoje Lisabonos strategijoje pabrėžiamas viešųjų paslaugų vaidmuo siekiant augimo ir konkurencingumo tikslų. Naudojimasis IRT viešosiose paslaugose gali padėti pasiekti bendrus ES prioritetus, pabrėžiamus Augimo ir darbo vietų kūrimo metinėje pažangos

¹⁷ COM(2006) 129.

¹⁸ COM(2005) 425.

ataskaitoje, – užtikrinti valstybės finansų tvarumą ir supaprastinti administracines procedūras. Visos valstybės narės remia šiuos prioritetus savo požiūriu į e. Vyriausybę ir kitas viešąsias paslaugas, įskaitant Europos Komisiją ir jos e. Komisijos iniciatyvą¹⁹. Buvo pasiekta pažanga įgyvendinant šiuos tikslus, ypač susitariant dėl koordinuoto viešųjų paslaugų, sukurtų pasitelkus IRT, įgyvendinimo pagrindinių priemonių ir tikslų.

2005 m. lapkričio mėn. priimtoje **Ministrų deklaracijoje dėl e. Vyriausybės** nustatomi **ES prioritetai dėl viešųjų paslaugų, sukurtų pasitelkus IRT**. 2004 m. priimtas **e. sveikatos veiksmų planas** ir jo įgyvendinimas yra svarbūs pasiekimai spartinant sveikatos priežiūros sistemų reformą. Darbas šiose srityse susijęs su dviem Lisabonos tikslais: „globalizacija, senėjimu ir atsakomaisiais veiksmais“ ir „išlaisvinti verslo potencialą“. 2006 m. vasario mėn. Komisija priėmė Komunikatą dėl visą Europą apimančių e. Vyriausybės paslaugų sąveikos²⁰, kuriame nustatomi skirtingi šioms paslaugoms reikalingos sąveikos aspektai, o valstybės narės raginamos bendradarbiauti siekiant įgyvendinti sąveiką Europos lygmeniu. 2006 m. balandžio mėn. priimtame e. Vyriausybės veiksmų plane nustatomas planas siekiant e. Vyriausybės tikslų iki 2010 m., o 2006 m. kovo mėn. Komisija paskelbė Tarnybų darbo dokumentą dėl e. sveikatos paslaugų sąveikos, kuriuo remiantis 2007 m. bus priimta rekomendacija.

Elektroniniai viešieji pirkimai yra pagrindinis viešųjų paslaugų gerinimo strategijos elementas, o sąveika, identifikavimas ir autentiškumo patvirtinimas yra bendri klausimai e. Vyriausybės ir e. sveikatos srityse. Nors veiksmingos ir į vartotoją orientuotos paslaugos daugiausia kuriamos nacionaliniu lygmeniu, ES lygmens bandomieji projektai skirti visos Europos matmeniui ir viešųjų interneto paslaugų kaip pagrindinės priemonės, telkiant dėmesį į tapatybės valdymą, sąveiką ir saugumą, vaidmeniui. Patirtis parodė, kad projektai turi turėti kritinę masę, siekiant geriausio poveikio ir užtikrinant tam tikrą tarpvalstybinės sąveikos laipsnį. Parengiamieji veiksmai buvo įtraukti į 2005 m. IDABC darbo programą ir yra įgyvendinami. 2006 m. dalis eTEN pastangų bus skirtos didelio masto bandomųjų projektų, kurie bus įgyvendinami pagal Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programą nuo 2007 m., parengimui.

2006–2007 m. Komisija:

- pradės e. Vyriausybės veiksmų planą ir pasiūlys strategines gaires viešosioms paslaugoms, sukurtoms pasitelkus IRT;
- įsteigs Europos Sąjungos visuomenės sveikatos portalą ir parengs Rekomendaciją dėl e. sveikatos paslaugų sąveikos;
- pradės bandomuosius projektus, kad veiklos lygiu patikrintų technologinius, teisinius ir organizacinius viešųjų paslaugų teikimo internete sprendimus (2007 m.).

Gyvenimo kokybė

IRT indėlis į gyvenimo kokybę ir tvarų vystymąsi dažnai lieka nepastebimas. Todėl i2010 iniciatyva siekiama padidinti šio klausimo matomumą pradedant pavyzdines iniciatyvas, kuriose sprendžiamos pagrindinės socialinės problemos: senėjanti visuomenė, saugus ir

¹⁹ Sprendimas C(2005) 4473.

²⁰ COM(2006) 45.

švarus transportas ir kultūrinė įvairovė. Kiekvienai iš šių sričių buvo pasiūlyta pavyzdinė IRT iniciatyva.

2005 m. buvo pradėtos Skaitmeninių bibliotekų ir Pažangaus automobilio iniciatyvos. 2006 m. bus pateiktas pasiūlymas dėl Rekomendacijos dėl turinio perkėlimo į skaitmeninį formatą ir skaitmeninio turinio išsaugojimo. 2006 m. komunikate bus nagrinėjamas didelis skaitmeninių bibliotekų ir IRT tinklų poveikis moksliniam recenzavimui, leidybos būdams ir Europos mokslinių tyrimų erdvei. Buvo sudaryta Europos skaitmeninės bibliotekos klausimus nagrinėsianti aukšto rango atstovų grupė, kuri sutelks pagrindines suinteresuotąsias šalis iš pramonės ir kultūros institucijų ir spręs tokius klausimus kaip valstybinio ir privačiojo sektorių bendradarbiavimas perkeliant turinį į skaitmeninį formatą ir dėl autorių teisių. Trečioji iniciatyva „IRT kaip savarankiško gyvenimo veiksnys senėjančioje visuomenėje“ bus pradėta 2006 m.

Be to, IRT gali vaidinti aktyvų vaidmenį mažinant pramonės ir visuomenės poveikį aplinkai ir kuriant pagrindines priemones ES tvaraus vystymosi tikslams pasiekti. Todėl Komisija pasiūlys ketvirtąją pavyzdinę IRT iniciatyvą 2007 m., kad IRT galimybės būtų panaudotos siekiant tvaraus augimo, susitelkiant į energijos efektyvumą ir atliekų mažinimą.

2006–2007 m. Komisija:

- pradės pavyzdinę IRT iniciatyvą „IRT kaip savarankiško gyvenimo veiksnys senėjančioje visuomenėje“;
- įgyvendins pavyzdinę iniciatyvą „Pažangūs automobiliai“;
- įgyvendins pavyzdinę iniciatyvą „Skaitmeninės bibliotekos“, pasiūlys Rekomendaciją dėl turinio perkėlimo į skaitmeninį formatą ir skaitmeninio turinio išsaugojimo bei Komunikatą dėl skaitmeninių mokslinės informacijos bibliotekų;
- pasiūlys ketvirtąją pavyzdinę IRT iniciatyvą „IRT tvariam augimui“.

4. IŠVADA

i2010 iniciatyvoje nustatyti uždaviniai tebėra aktualūs, tačiau turi būti sprendžiami energingiau. Politikai ne tik turi daugiau žinoti apie poreikį paspartinti IRT plėtrą; jie taip pat turėtų kurti politiką taip, kad sustiprintų teigiamas IRT sektoriaus tendencijas. Ypatingi prioritetai yra plačiąjausčio ryšio strategijų įgyvendinimas, nuoseklus požiūris į turinį ir spektrą, integruotos mokslinių tyrimų ir inovacijų strategijos ir ambicingesnės viešosios paslaugos. Šiandien labiau nei kada nors anksčiau reikia patobulinti Europos IRT politiką, kad pasivytume mūsų pagrindinius konkurentus pasaulyje.

Todėl 2006–2007 m. i2010 iniciatyva ir toliau bus grindžiama trimis idėjomis:

- **Skuba:** IRT vaidmuo ekonomikos augime ir darbo vietų kūrimo vis labiau pripažįstamas, tačiau tai reikėtų paversti konkrečiais veiksmais remiantis strateginiu, makropolitikos ir mikropolitikos lygmeniu sujungiančiu požiūriu į nacionalinėse reformų programose pateiktas skaitmeninės konvergencijos galimybes. Taip pat reikia greitai nagrinėti pagal i2010 iniciatyvą pateiktus teisės aktų pasiūlymus, kad Europa galėtų visapusiškai

pasinaudoti greitai kintančiu skaitmeninės konvergencijos poveikiu ekonomikos augimui ir konkurencingumui.

- **Partnerystė:** Komisija, valstybės narės ir suinteresuotosios šalys turėtų veikti bendrai ir dalytis atsakomybe įgyvendinant Lisabonos darbotvarkę ir i2010 iniciatyvą ne tik siekiant nustatyti inovacijoms trukdančias kliūtis, bet ir imantis teigiamų priemonių politikai visoje Europoje koordinuoti, kad būtų įsteigta 25 ES valstybių narių bendra informacinė erdvė.
- **Veiksmai:** ES nuo sutarimo dėl IRT svarbos ekonomikos augimui, darbo vietų kūrimui ir gyvenimo kokybei turi pereiti prie veiksmų, energingai įgyvendindama konkurencingumą skatinančius teisės aktus ir politiką ir naudodama viešojo administravimo institucijų ekonominį svorį skatinant piliečiams, ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui naudingų novatoriškų paslaugų atsiradimą.